

MILIEUCONSULT
BODEM & ASBEST

NADER ONDERZOEK

FLORA- EN FAUNA SOMMELSDIJK – WESTHAVENDIJK 3

Opdrachtgever : KuiperCompagnons
T.a.v. De heer S.M. Klingens
Postbus 13042
3004 HA Rotterdam

Vestiging : ABO-Milieuconsult B.V.
Curieweg 19
2408 BZ Alphen aan den Rijn
tel. +31 (0)172 449827

Projectnummer : ANL23-7930
Periode onderzoek : Mei 2023 tot september 2023
Datum rapportage : 11 september 2023

Veldmedewerkers: De heer R.F.M. Sluijs (Ecoloog)

Projectadviseur: De heer D.D.C.A. Bijl

Handtekening:

Dhr. R.J. van der Helm
General Business Unit Manager

Zonder toestemming van de opdrachtgever of ABO-Milieuconsult B.V. mag deze uitgave niet anders dan in zijn geheel worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens onze Algemene Voorwaarden, zoals gedeponeerd bij de KvK Zuidwest-Nederland te Middelburg onder nr. 22065838. Op verzoek kunnen de Algemene Voorwaarden naar u worden toegestuurd.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van het onderzoek	3
1.3 Leeswijzer	3
2. OPZET VAN HET ONDERZOEK	4
2.1 Onderzoeksgebied	4
2.1 Onderzoeksmethodiek vleermuisonderzoek	5
3. RESULTATEN	6
Bezoek 1: 27 mei 2023	6
Bezoek 2: 28 mei 2023	6
Bezoek 3: 17 juni 2023	6
Bezoek 4: 16 augustus 2023	7
Bezoek 5: 8 september 2023	7
4. EFFECTBEOORDELING EN CONCLUSIE	8
4.1 Vleermuizen	8

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor het uitvoeren van dit nader onderzoek zijn de voorgenomen plannen van sloop van de huidige opstallen en nieuwbouw in het plangebied. Voordat een ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden, moet bepaald worden of de uitvoering invloed kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden. Hiervoor is het noodzakelijk te bepalen of sprake is van de aanwezigheid van beschermde soorten of gebieden in, of in de nabijheid van het plangebied. Naar aanleiding van de quickscan van ATKB, 13-09-2022, kenmerk 20221078, wordt in dit kader een nader onderzoek opgestart om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming. Het onderhavige rapport beschrijft de bevindingen en conclusie van dit nader onderzoek.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel is nader te onderzoeken of:

- in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden verblijfplaatsen of nesten van beschermde soorten aanwezig zijn;
- de ingreep een effect heeft op de mogelijk aanwezige beschermde soorten;
- er maatregelen nodig zijn om een negatief effect op beschermde soorten te voorkomen of te verzachten;
- ontheffing van de Wet natuurbescherming benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is de aanleiding en het doel van het onderzoek besproken en in hoofdstuk 2 wordt het onderzoeksgebied en de gebruikte methodiek behandeld. Vervolgens worden de resultaten in hoofdstuk 3 uiteengezet. In hoofdstuk 4 is de effectbepaling weergegeven waarbij de resultaten van het nader onderzoek worden gespiegeld aan de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming.

Afbeelding 1: Afkadering plangebied en voorgenomen toekomstige situatie. Bron: KuiperCompagnons

2. OPZET VAN HET ONDERZOEK

2.1 Onderzoeksgebied

Uit de quickscan van ATKB: Verblijfplaatsen,

Er zijn twee opstallen/gebouwen binnen het plangebied met geschikte gevels (Figuur 7, rechts). De spouwen zijn toegankelijk middels open stootvoegen of open spouwen (Figuur 7, links). De bebouwing omvat daken van o.a. golfplaten (hoogstwaarschijnlijk asbest), zonder isolatie ruimte eronder.

Figuur 7 Links: grote loods, enkele open stootvoegen en spouw met geel omlijnd. Rechts: rood omlijnd gebied = plangebied. Gele lijnen weergeven geschikte muren voor gebouw bewonende vleermuizen.

Afbeelding 2: kopie uit de quickscan van ATKB

Tijdens de quickscan is vastgesteld dat vaste verblijfplaatsen in gebouwen niet kunnen worden uitgesloten voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in de gebouwen in het plangebied moet plaatsvinden om te kunnen aantonen of deze soorten in het plangebied verblijven.

2.1 Onderzoeksmethodiek vleermuisonderzoek

Bij het uitvoeren van dit onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de functionaliteit van het leefgebied is gewerkt volgens de richtlijnen die zijn opgesteld door de provincies (BIJ12 kennisdocumenten) en het landelijk vastgestelde vleermuisprotocol (opgesteld door Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging en Netwerk Groene Bureaus, 2021).

Dit vleermuisonderzoek vond plaats met behulp van een batdetector type Elekon batlogger M met opnameapparatuur waarmee het mogelijk is de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar te maken. In de avond en de vroege ochtend, wanneer vleermuizen het meest actief zijn, kunnen daarmee verblijfplaatsen, vliegroutes en (essentieel) foerageergebieden binnen een plangebied of een landschap vastgesteld worden.

Voor kraam- en zomerverblijven vonden twee avondbezoeken en een ochtendbezoek plaats in de kraamtijd. Tevens vonden twee bezoeken in de paartijd plaats. De weersomstandigheden waren tijdens alle bezoeken gunstig. Alle bezoeken vallen in de onderzoeksperiode voor kraam- paar- en zomerverblijven, en foerageergebied. De onderzoeken zijn uitgevoerd door ecooloog R. Sluijs.

Tabel 1: Onderzoekmomenten, weersomstandigheden en eventuele bijzonderheden

DATUM	TIJD	SOORTGROEP	WEERSOMSTANDIGHEDEN
27-05-2023	21:45 – 00:15 (zon onder 21:46)	Avondbezoek zomer- en kraamverblijven specifiek voor Laatvlieger, maar andere soorten zijn meegenomen.	Droog, helder, 23°-21°, wind Noord 3bft
28-05-2023	03:25 – 05:30 (zon op 05:28)	Ochtendbezoek zomer- en kraamverblijven: alle soorten	Droog, helder, 17°, wind 3bft Noord
17-06-2023	22:04 – 00:19 (zon onder 22:04)	Avondbezoek zomer- en kraamverblijven: alle soorten	Droog, 22° - 21°, helder, wind 2-3 bft Noord
16-08-2023	22:00 – 01:00 (zon onder 21:02)	Paar- en zomerverblijven alle soorten	Droog, 19° - 17°, helder, wind 1 bft Noordoost
08-09-2023	20:15-01:00 (zon onder 20:17)	Paar- en zomerverblijven alle soorten	Droog, 25° - 22°, helder naar mist, wind 1 bft oost

3. RESULTATEN

Bezoek 1: 27 mei 2023

Dit eerste bezoek was specifiek voor laatvlieger, hoewel met de Batlogger M alle soorten worden opgenomen en met het zicht alle soorten worden waargenomen. De eerste waarneming was om 22:43 (bijna een uur na zonsondergang) van een gewone dwergvleermuis die vanaf het zuiden kwam aanvliegen en kort in het plangebied ging foerageren.

Deze gewone dwergvleermuis bleef tot 04:47 af en toe en met tussenpozen van ongeveer 10 minuten in het plangebied foerageren. Er zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen en er zijn geen andere soorten dan gewone dwergvleermuis waargenomen.

Bezoek 2: 28 mei 2023

Het tweede bezoek is het eerste bezoek in de kraamtijd voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en andere soorten. Bezoek 3 betrof een avondbezoek voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en andere soorten. Deze ochtend vertoonde hetzelfde beeld als de avond, namelijk zeer weinig activiteit van vleermuizen. De laatste waarnemingen in het plangebied dateren van 04:47 van een gewone dwergvleermuis. Allebei de soorten vlogen richting het fort.

Er zijn geen invliegende vleermuizen waargenomen.

Afbeelding 3: Positie waarnemer (rode cirkel) en zichtlijnen (rood). Op deze manier wordt 75% van de geschikte gevels in de gaten gehouden.

Bezoek 3: 17 juni 2023

Tijdens dit bezoek vloog de eerste gewone dwergvleermuis om 22:33 vanuit het zuiden naar het plangebied. Deze bleef 15 minuten weg om vervolgens kort te foerageren en daarna tot 23:40 weg te blijven. Deze avond vertoonde hetzelfde beeld als de eerste avond op 27 mei, met dien verstande dat de tussenpozen veel groter waren en de activiteit van gewone dwergvleermuis daarmee minder.

Er zijn wederom geen andere soorten waargenomen en ook geen uitvliegende vleermuizen.

Bezoek 4: 16 augustus 2023

Dit bezoek was het eerste bezoek in de paartijd. Het vond plaats van 22:00 tot 01:00. Er zijn uitsluitend en af en toe foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Nooit meer dan 1 tegelijk in het plangebied. Af en toe waren er sociale geluiden van gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze sociale geluiden maakt gewone dwergvleermuis regelmatig in de paartijd, meestal vliegend. Ze kunnen gezien worden als een indicatie van een paarverblijf in de buurt. In dit geval is er, gezien het beperkt aantal sociale geluiden en de aanwezigheid van 1 gewone dwergvleermuis, geen reden om aan te nemen dat dit paarverblijf in het plangebied ligt.

Om 23:34 vloog er een rosse vleermuis over het plangebied. Deze heeft geen binding met het plangebied, omdat grote bomen waarin de soort verblijft ontbreken.

Het onderzoek viel ook in de tijd van het middernachtzwermen van gewone dwergvleermuis. Er is nooit meer dan 1 gewone dwergvleermuis tegelijk waargenomen, waardoor geen massawinterverblijf in het plangebied aanwezig is.

Omdat de mogelijk voor vleermuizen geschikte openingen zich bevonden bij actieve struiksprinkhanen, heeft de Batlogger M met name veel opnames van struiksprinkhanen gemaakt. Het aantal opnames van vleermuizen is beperkt, evenals de vorige bezoeken.

Bezoek 5: 8 september 2023

Dit bezoek was het tweede en laatste bezoek in de paartijd. Het vond plaats van 20:17 tot 01:00. Er zijn uitsluitend en af en toe foeragerende en overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Nooit meer dan 1 tegelijk in het plangebied. Het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis was minder dan de voorgaande bezoeken. Uitvliegende en/of invliegende dieren zijn niet waargenomen.

Het onderzoek viel ook in de tijd van het middernachtzwermen van gewone dwergvleermuis. Er is nooit meer dan 1 gewone dwergvleermuis tegelijk waargenomen, waardoor geen massawinterverblijf in het plangebied aanwezig is.

Omdat de mogelijk voor vleermuizen geschikte openingen zich bevonden bij actieve struiksprinkhanen, heeft de Batlogger M met name veel opnames van struiksprinkhanen gemaakt. Het aantal opnames van vleermuizen was wederom zeer beperkt, evenals de vorige bezoeken.

4. EFFECTBEOORDELING EN CONCLUSIE

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek per soortgroep getoetst aan de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming (Wnb). Op die manier wordt bepaald of het noodzakelijk is een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

In artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb is opgenomen dat het verboden is voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van o.a. vleermuizen te beschadigen of te vernielen. Tevens is het verboden dieren opzettelijk te verstoren. Binnen het plangebied zijn meerdere mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Hiermee is het niet uitgesloten dat als gevolg van de geplande werkzaamheden verblijfplaatsen fysiek worden aangetast en individuen opzettelijk worden verstoord. Nader onderzoek naar vleermuizen moet uitwijzen of in het plangebied vleermuizen verblijven.

Het nader onderzoek heeft aangetoond dat er geen vleermuisverblijven in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied is geen essentieel foerageergebied. Het plangebied wordt sporadisch door een enkele vleermuis bezocht. Er zijn daarom geen effecten op vleermuizen.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Geadviseerd wordt natuurinclusief te bouwen, om vleermuizen en andere dieren in de toekomst een verblijfplaats aan te bieden. Gezien de ligging nabij het kanaal en bomenrijen daarlangs is de kans aanwezig dat vleermuizen daar gebruik van gaan maken.